

Motion till riksdagen
2010/11:K341

av **Valter Mutz m.fl. (MP)**

Kommunal utrikespolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sveriges lagstiftning bör anpassas för att i ökad utsträckning möjliggöra interkommunala och interregionala förbindelser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ökat stöd bör ges till interkommunala partnerskap mellan nord och syd.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 2 hänvisat till UU.

En global värld

Ny kommunikationsteknik, billigare transporter och öppnare samhällen möjliggör mellanfolkliga kontakter av hittills aldrig skådad omfattning. Samtidigt tenderar många lokala företeelser att få globala konsekvenser. När t.ex. ett nytt kolkraftverk tas i drift varje vecka i Kina så får detta följer inte bara för lokalbefolkningen utan även för jordens medeltemperatur; och lokala epidemier kan snabbt utvecklas till världsomfattande pandemier.

Insikten om att vi alla lever på en begränsad planet med bräckliga ekosystem håller för första gången i mänsklighetens historia på att skapa ett planetärt medvetande, en insikt om att vi alla befinner oss ombord på "spaceship earth", som den gröne ekonomen Kenneth Boulding formulerat saken.

Nya institutioner

Den framväxande "globalismen" håller på att skapa sina egna institutioner. Häromåret (2004) sammanstrålade drygt 3 000 kommunpolitiker från jordens alla hörn i Paris och grundade den världskommunala samarbetsorganisationen *United Cities and Local Governments* (UCLG). Den här organisationen håller på att utvecklas till en sorts "Förenade Kommunerna" och har erhållit observatörsstatus inom FN-systemet. I fokus för verksamheten står sådant som lokalt klimatarbete, ökat medborgarinflytande över lokala beslutsprocesser, ökad kvinnorepresentation i beslutande församlingar, rättvis handel m.m.

Kommunal fredsmäklning

I Haag i Nederländerna hölls 2008 den första konferensen någonsin om kommunal fredsmäklning, s.k. City Diplomacy. Kommunpolitiker från olika konfliktområden redogjorde för lokalpolitiska försök att bygga fred. Ett sådant fredsinitiativ utgörs av det europeiska kommunala nätverket för fred i Mellanöstern (European Network of Local Authorities for Peace in the Middle East), där europeiska, palestinska och israeliska lokalpolitiker samarbetar i gemensamma förtroendeskapande projekt. Ett annat exempel på kommunal fredsaktivism är *Cities for Peace*, ett nätverk av amerikanska kommuner som bekämpade Bushadministrationens planer på att invadera Irak och som snabbt spred sig till kommuner runtom i världen.

Försök att ansluta svenska kommuner till den här sortens fredsinitiativ avslås rutinmässigt med hänvisning till att utrikespolitik inte är någon kommunal angelägenhet. Det ter sig orimligt att kommuner i länder som är jämförbara med oss äger en helt annan frihet på detta område, och Bodil Ceballos m.fl. har i motion 2007/08:U234 yrkat på anpassning av svensk lagstiftning till internationell praxis. Riksdagen avtog denna motion efter att konstitutionsutskottet i betänkande 2008/09:KU16 avstyrkt motionen med hänvisning

Fel! Okänt namn på

till att opinionsyttringar i internationella frågor ”enligt praxis” inte utgör en kommunal angelägenhet. Praxis är emellertid, menar vi, något som förändras över tid och kan inte tjänstgöra som riktmärke för en kommuns handlingsutrymme på den internationella nivån. I sitt betänkande refererar KU även till regeringsformen, som föreskriver att riksdag och regering handhar Sveriges statliga relationer med andra stater. Hur detta skulle vara liktydigt med ett förbud för svenska kommuner att odla relationer med kommuner i andra länder har vi svårt att förstå. Då vi anser att KU:s betänkande brister i intellektuell stringens anser vi det befogat att lämna in en ny motion om kommunal utrikespolitik.

Kommunala partnerskap

Ett växande antal svenska kommuner har – tack vare medel från Sida – kunnat ingå kommunala partnerskap med kommuner i syd. Det här ökar medvetenheten om människors villkor i andra länder och driver, förhoppningsvis, vanföreställningar och fördomar på flykten. Erfarenhetsutbyte mellan yrkesgrupper och folkrörelser är avgörande för att göra partnerskapen till något som engagerar fler än en begränsad krets förtroendevalda och tjänstemän. Det är glädjande att Internationellt centrum för lokal demokrati, med stöd av bland annat Sida och SKL (Sveriges Kommuner och Landsting), nu kommit igång med sin verksamhet i Visby. Den här typen av understatligt och medborgarnära samarbete bör tilldelas en ökad andel ur Sidas budget.

Stockholm den 26 oktober 2010

Valter Mutt (MP)

Bodil Ceballos (MP)

Peter Rådberg (MP)